

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 8 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközlerdők.

Egyes számok 10 kr-jaival
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8 sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: FRÁTER SÁMUEL.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Középületeink.

Pünköshti számunkban rámutattunk arra a körülményre, hogy fő, s jelenben már székvárosunk rohamosan halad fejlődésében a nélkül, hogy ebben vidéki városaink bármelyike lépést tartana vele. E köztudomású körülmény okozójául többek között magukat a vidéki városokat is fölvetettük, s hisszük, hogy jelen rövid közleményünk érvelése leendő abbéli állításunknak.

Rimaszombat építkezése egyike a leg-szerencsétlenebbeknek; házai udvar és kert nélkül összezsúfolva nélkülözik a levegőt s világosságot; három-négy apró épület egymás hegyén-hátán aránytalan udvarokban, külön házkezelés, s így külön szemétdombbal oly atmosphaerát eredményeznek, hogy a leg-intelligensebbnek látszó épület előtt elhaladva, megszedít a kapu alól előtörő bűz. Szépészeti szempontok teljes negligálása nyilvánul ugyszólván mindenütt; a mi a szemnek tetsző lenne, semmi egyöntetőség; provinciális kőműves-palléroknak iskolázatlan stíli szárnypróbálgatása sir le minden oly épületről is, mely a közel multban emeltetett.

Érthetetlen s kimagyarázhatatlan vágya s óhaja a zsúfoltságnak eredményezte aztán azt, hogy dombtetőről nézve Rimaszombat látóképét, önkéntelenül ajkunkra tolul a kérdés: hogy élhet annyi ember oly kis helyen?

Pedig városunk fekvése egyike a leg-

szerencsésebbeknek, terjeszkedését nem gátolja hegy, viz, vasuti töltés, terjedhet, gyarapodhatik minden irányban a nélkül, hogy természeti akadályok leküzdése bármi anyagi áldozatot igényelne.

Hosszu évek vétkes mulasztásait hosszú évek gondos fáradozása helyrehozhatja, s bizton hisszük, hogy helyre is fogja hozni; a fentieket csak azért tartottuk szükségesnek előrebocsátani, hogy illusztráljuk azt, mikép az építkezés fontos tényénél igen sok az elengedhetlen körülmény, melynek szem-elől való eltévesztése, ugyszólván, vétkes hanyagság.

Szóljunk tehát ezek után rövid közleményünk tulajdonképeni tárgyairól, városunk középületeiről. Vajon vannak-e ilyenek? Igen, a törvényszék, s a megyei közkórház. E kettő felemlítésével megemlékeztünk összes középületeinkről, a szónak tulajdonképeni értelmében.

Megyeházunk igen csinos benyomást tenne még így haragos vörösre festetten is, ha ablakaiból muskátli virágok közül fürtös gyermekarcok, hátrakötött fejű vászonceléddek kandikálnának ki, ha egyszóval magán tulajdon, egyszerű lakóház volna, de hogy praedestinálja sem külseje, sem belseje. Városházunk rég elmúlt idők romantikáját hirdeti ódon fedelével, vastag falaival, korhadt lépcsőivel, melyek immár fennen hirdetik a

modern haladás föltétlen szükségességét. Alig egy néhány tűzér elhelyezéséről van szó, s ime két korcsmát, illetve vendéglőt kell rendelkezésükre bocsátani, mert a tulajdonképeni kaszárnya befogadásukra elégtelen. Főispánunk nem kap lakást s székhelyén kívül kell laknia.

Ezek mind olyan anomáliák, melyeket tovább hallgatagon, valódi keleti fatalismussal tűrnünk legalább is nincs helyén.

A segítség közel van, nem jár egyébbel, mint egy kevés anyagi áldozattal talán a megye, talán a város, vagy mindkettő részéről; de hát van-e oly anyagi áldozat, melyet meg ne kellene hozni habozás nélkül ily sarkalatos érdekekkel szemben?

Egyszer már fölvetették az eszmét, elszunyadt; ime, fölébresztjük mi ismét.

A városnak van egy monstruozus nagy telke, a melyen emelt épület e nevet meg sem is érdemli már; a megyének van egy szűk megyeháza, melyben nem kaphat lakást a főispán; és van a városnak egy tanácsháza, mely rozzant, régi, szűk.

Engedje át a város a megyének a hasznot alig hajtó „Huszár“-féle korcsma helyét, s kapja cserébe a jelenlegi céloknak egyáltalán meg nem felelő megyeházat. A városnak lesz kényelmes tanácsháza, a megyének alkalma egy impozáns, a modern igényeknek megfelelő székházat építtethetni, olyat, mely

TÁRCSA

Mariannához.

Emlékszel-é: midőn a kertben
Suttogó fák hűs árnyiban
Együttlétünk édenét élve,
Susogta ajkad untalan:
„Szeretsz igaz szíveddel!”

Hányszor borult itt ránk az alkony,
Kezem kezédbe téve le;
Mézes csókjaid záporában
Szívem csak ez hálózta be:
„Szeretsz igaz szíveddel!”

Én hittem, átkarolva téged
Erősített hited beszéde;
Fülemben cseng még ma is annak
Ábrándosan csengő zenéje:
„Szeretsz igaz szíveddel!”

Repült a perc s véle szerelmed...
Te elhagytál Sziréni módra;
Bár merre menjek, mindenünnen
Hangzik felém a régi nóta:
„Szeretsz igaz szíveddel!”

Boruljon bár reám a sirhant,
Még ottan is velem marad
Csábos beszéded, hogy kísértessen,
A mint mondod e szavakat:
„Szeretsz igaz szíveddel!”

d. horváthi.

Szegény.

(A „Gömör” eredeti tárczája.)

Irta: Fráter Sámuel.

Olyan volt a módja, olyan a rangja, hogy hetedhét vármegyében sem akadt mása. Mégis az az asszony hogy megcsufolta! Őt, a Szombathy grófok híres sarját, három dominiumnak az irigyelt birtokosát — a fakép-nél hagyta...

Az első hirre azzal vigasztalta magát, hogy: „Gombház, ha leszakadt — lesz más.”

Volt biz ott nem csak egy, de sok más. A kezét kellett volna kinyújtani csak és akadt volna minden ujjára akár tíz is. De nem nyújtotta ki, még csak az ujját sem mozdította meg. Hej, mert az a gombház úgy szakadt le, hogy magával szakította a szívet, a lelkét, magával az üdvösségét. Azzal együtt mintha csak a ragyogó czimerének mind a kilencz ága, a három dominiumának mind a negyvenezer holdja odaveszett volna, annyira nyomorultnak, annyira koldusnak érezte magát.

Ezt az érzelmet aztán hiába takargatta, bor és pezsgőbe hiába fulasztotta, muzsikaszóval hiába csitítgatta. Csak még hangosabban, csak még fájóbban nyögött fel a borból, sirt fel a nótából!

A ki meg látta, megsajnálta és azt mondta rá, hogy — szegény Szombathy gróf!

Jaj hogy elkeseredett erre a szóra! Mondták volna rá inkább, hogy lump, korhely,

tivornyahős, vagy mondtak volna rá akármit mást, csak ezt az egyet ne, hogy szegény...

Vagy talán vak ez a világ, hogy nem látja az ő megmérhetetlen gazdagságát? No hát majd megmutatja ő nekik...

És ettől fogva folyt még csak a pezsgő és járta igazában a nóta. De csak hiába. Feledni nem tudott!

„Hát keserű lesz már a világ minden bora... szomorú a hegedű minden nótája?!” Tört ki belőle szilaj kétségbeeséssel. Aztán rohant le a parkba s dobta magát annak harmatföldözött gypeére és úgy sirt hosszan, keservesen. Majd megint feltgrott, hogy rohanjon tovább. De csak az első lépést tette meg, a második lépésnél mintegy lebilincselve állott meg.

Rózsás arczeval, mint a piros hajnal, bűvös szemmel, mint a sötét éjjel, állott előtte egy leány.

Megigézve nézte egy ideig és csak aztán kérdezte meg tőle:

„Ki vagy te?”

„E park gondozójának a leánya.” Felelte az olyan hanggal, mint a legszebb madárdal.

„Óh, hogy nem láttam meg eddig a fát az erdőtől!” Kiáltott fel s dobta magát a polgárleányka lábai elé a Szombathy grófok híres sarja...

Nem volt többé már szegény. A leány szerelme gazdaggá, nagyon gazdaggá tette, a mi fájdalom volt, azt mind elfeledte. Csak egyet nem tudott feledni, azt, hogy a világ őt szegénynek merte nevezni.

Gömör megyéhez mindenben méltó legyen. Hogy a városnak a cserére rá kell fizetni, az nem képezhet akadályt, mert a régi városházat némi tatarozásokkal alkalmassá lehet tenni kisebb hivatalok befogadására, s az azok által fizetendő bérösszegeből kényelmesen lehetend törleszteni a csere folytán beállott többletet.

Ily kisebb hivatalnak véljük például a posta- s távirát, mely szintén középület kellene, hogy legyen, s ime czélszerűtlen, alig megtalálható félreeső helyen, alkalmatlan kis épületbe van eldugva.

A megyének lenne ilykép megfelelő székháza, melyben lakást találna majdan a fő- és alispán, hajlékot — esetleg — központi főszolgabíróság; a városnak lenne egy hírnök, nevének megfelelő tanásháza; a postának, államépítészeti hivatalnak tisztességes hivatalos helyisége, s mindehez nem kell, csak egy kis ügybuzgalom, s nagyon csekély áldozatkészség.

A legszebb épület minden megyei székvárosban a megyeház, nálunk ellenben csak arról ismerhető fel, hogy hajduk tanyáznak előtte s kerülgetik az utcagyerekek lármás csoportja.

Az államosítás eszméje rövid idő alatt tette érlelődik, s annak elközeledtével nehogy tulliczítájon minket áldozatkészség tekintetében Gömör megye számos rendezett tanácsu városainak valamelyike; igyekezni kell egy impozáns, hatalmas megyeház létesítésével egyszersmindenkorra biztosítani Rimaszombat hegemoniáját, s kézzelfoghatóvá tenni haladásának, vagy legalább is haladni kívánásának jelét.

S egyszer már a város szépítésének eszméjével is kell foglalkoznunk, mert hisz valljuk be, igen sok kívánni valót hagy maga után egy egészében, mint részleteiben Gömör megye székvárosa.

Legyen már egyszer nálunk is állandó jelszó az izlés, még pedig a jó izlés.

„Aranyba, ezüstbe öltöztetek szentem, kincset s gyémántot adok rád kedvesem, úgy viszlek világba, fényes társaságba. Csak szeress igazán!”

„Szeretlek igazán.” Esküdte a leány.

No hát ezután mondja még a világ, hogy: szegény Szombathy gróf...

Nem volt már messze az esküvő napja. Addig is hej beh sokat nézett le mindkettő a parkba, a parknak árnyéktól sötét lugasába. Most is arra tart, oda veszi utját a Szombathy grófok híres, büszke sarja, hol bizonyára már kedvese várja epedő lelkével, forró szereimével.

Várja bizony. S bár még nem is látja, de hallja már a hangját, a hogy remegve mondja:

„Egyedül csak téged, rajtad kívül senkit.”

„Hát akkor miért mégysz a grófhöz feleségül?”

„Hát azért, mert gazdag és elvesz szegényül.”

Suttogja a leány és ráborul vállára — a kertész legényének.

„Hej kutya világ, de nagy igazad volt, a mikor azt mondtad, hogy: szegény Szombathy gróf!”

...Jó is volt talán, hogy a pap áldó szavát egy puskalövés előzte meg. Így legalább egy asszonnyal kevesebb hazudott — az oltár előtt....

Egyleti ügy.

A „Gömör megyei magyar közművelődési egyesület” f. hó 1-ső napján Rimaszombatban rendkívüli ülést tartott a végett, hogy a „felvidéki” hasonczélú egyesület által már régóta ajánlott egyesülés, illetve beolvadás kérdésében — mely, ha nem csal emlékeztünk, már egyszer e helyen elejtetett — ha és amennyiben szükségesnek találnánk, a közgyűlésnek javaslatot tehessen. Az ez ügyben felvett jkvi kivonatot alább egész terjedelmében közöljük, e helyen csupán azt jegyezzük meg, hogy az e feletti tanácskozás igen élénk eszmecsere, s nagy érdeklődés közt folyt le, s résztvett abban a választmány majdnem mindenik megjelent tagja, kik között Török Bálint elnök, Fáy Gyula alelnökön, Groo Vilmos igazgatón kívül, Bornemisza László m. alispán, Becske Bálint jánosi tanító, Bodor István és Fábry János gymnasiumi tanár, Kishonty Gyula, Molnár József ügyvéd, Lichtschein Adolf orvos tudor, Sárközy Gyula földbirtokos, Törköly József és Wagensommer János r.-szombati községi iskolai tanítók s dr. Fernet Gyula egyleti titkár neveit jegyezhetjük fel.

A „Gömör megyei Magyar Közművelődési Egyesület” igazgató választmányának Rimaszombatban 1892. évi auguszt. hó 1-én tartott ülésének jegyzőkönyvi kivonata.

A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek” f. é. június 18-án 474. sz. a. kelt értesítése és felhívása alapszabályszerű működésének Abauj, Torna, Sáros, Zemplén, Gömör-Kishont, Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék területére tervbe vett kiterjesztése egyesületünknek a szövethozású való csatlakozása a szövethozású alapszabályokat illető netaláni észrevételek előterjesztése s a f. évi augusztus 6-án Lőcsén tartandó közgyűlésen legalább hét kiküldött által leendő képviseltetése tárgyában.

H a t á r o z a t.

A „Felvidéki magyar közművelődési” és az „Országos magyar iskola egyesületek”-nek mult évi hasonirányú felhívásaira egyesületünk 1891. évi deczember hó 21-én tartott közgyűlésén 4 és 5. jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozatában álláspontját ismételve kifejtván, ennek alapján ez alkalommal is készséggel ismerjük el a „Felvidéki Magyar Közművelődési egyesület”-nek hazafias törekvését, melylyel áldásos működését a szervezett egyesülettel eddig még nem bíró felvidéki vármegyékre kiterjeszteni, a kisebb területekre terjedő hasonirányú egyesületekkel pedig szövethozási kapcsolatot létesíteni óhajt.

Készséggel ismerjük el azt is, hogy a nagyobb kiterjedésű, ennél fogva tekintélyesebb egyesület előtt könnyebben nyílnak meg az eszközök kútforrásai hazánk oly vidékeiről is, melyek szerencsés nemzeti viszonyaiknál fogva közvetlenül nem érdekelvők.

Ezen előnnyel szemben azonban nem hallgathatjuk el, hogy kulturális téren, habár a cél és eszközök jó formán ugyanazok az egyesülés csakis az alapszabályszerűleg úgy is kifejezett s a koronkénti közművelődési Congressusok által fejlesztett irányeszméket illetőleg kívánatos, míg a kivitelnél csakis a helyi szempontok és eszközök helyes mérlegelése és figyelembe vétele lehet mérvadó, mire a kisebb területre terjedő egyesület nagyobb garantiát nyújt, mint a nagy területen működő egyesület.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a sikeres működéshez kívánt ér-

deklődés és áldozatkészség látszólag ugyan lassúbb fejlődés mellett, de annál nagyobb mérvben és állandóbban biztosítatik a helyi tényezők direct bevonása és lehető legvégső határig menő független cselekvése által, mint ha ezen szabad cselekvés tetemes része egy távol eső központ által absorbeáltatik.

Nem zárkozhatunk el azon tapasztalati tény elől sem, hogy a nagy kiterjedésű egyesületek igazgatása aránytalanul nagyobb és ennél fogva úgy a központban, mint szövethozott kisebb, eddig ugyszólván költség nélkül vezetett egyesületekben az eddiginél jóval költségesebb apparátust igényelnek, mely költségre egyrészt fedezettel nem rendelkezünk, de másrészt az közművelődési célokra direct fordítva, gyümölcsözőbb befektetésnek is találjuk.

Miért is választmányunk a felvidéki magyar közművelődési egyesületek további egyöntetű és sikeres működésére az eddig is gondal ápoltt erkölcsi kapcsolatot, alapszabályszerű önállóságát ezentúl is fentartani óhajtja, a „Felvidéki Magy. Közművelődési Egyesület”-tel való szövethozást el nem fogadhatja.

Választmányunk ezen szótöbbséggel hozott határozatáról addig is, míg ezen ügyet a rendes évi közgyűlésre újból való tárgyalás végett előterjesztheti a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” elnöksége értesítettik.

Kelt mint fent.

Török Bálint,
egyesületi elnök.

Dr. Fernet Gyula,
egyesületi titkár.

Egyházmegyei közgyűlés.

A gömöri ágost. evang. egyházmegye évi rendes közgyűlését Sajó-Gömörön f. hó 3-án tartotta meg.

Ezt megelőzőleg 2 án d. u. 3 órakor, midőn már a közgyűlésen részt venni szándékozók legnagyobb részben megjelentek, gyámintézeti gyűlés tartatott, melyen a folyó ügyek s a segélyért folyamodó egyházak kérévényei intéztettek el. Ezt 5 órakor gyámint. istenitiztelet követte, hol a helybeli dalárda dicséretes közreműködése mellett, Vitéz Lajos pádári lelkész mint liturgus, Rohács Lajos nandrási lelkész pedig mint alkalmi szónok fungált, beszéde eszmegazdag, lelkesítő volt.

A közgyűlésen, melyet a 2-án 6 órakor tartott conferentia előzött meg, a világi elem is nagy számmal volt képviselve, egyházi férfiak pedig, s lelkészek, kettőnek kivételével mind megjelentek.

A gyűlés Szent-Iványi Árpád esp. felügyelő, és Terray Gyula főesperes elnökök jeles vezetése mellett alaposan, simán s elég gyorsan tárgyalta le az 50 pontot meghaladó tárgysorozatot. Élet, elevenség nem hiányzott a tárgyalások alatt, de a viták menetét mindenkiféle elfogulatlanság, mérsékelttség, komoly méltóság jellemezték.

A sajjögömöriek vendégeik fogadását és ellátását illetőleg igazán kitettek magukért s egyformán kell itt dicséretet s köszönetet mondanunk úgy a szépen sikerült hangverseny rendezőinek, mint a szállásokon a lehető legnagyobb kényelmet és gondoskodást tanusító egyes polgároknak. Köszönet illeti azonban első sorban az ág. evang. egyház nemeskeblű oszlopát: Szent-Iványi Miklóst.

Áldja és éltesse az Isten!

Epilog.

Lapunk múlt számában a „Gömör-Kishont” „Végszó” című rövid közleményének sértő hangjával szemben, midőn egyrésztől bejelentettük t. olvasóinknak, mikép a végleges megoldás más útját kerestük fel, addig más részről kértük a befejezésig e tárgybani véleményük szives felfüggesztését.

Lapunk felelős szerkesztője felkérte Lukács Géza és Kubinyi Bertalan urakat, hogy a „Gömör-Kishont” képviselőjében Lőrinczy György felelős szerkesztőt említett közlemény inteniója felől kérdőre vonják. Eljárásuk lefolyásáról szolgáljon eredménykép az alább közölt jegyzőkönyv s nyilatkozatok:

JEGYZŐKÖNYV

felvétel Rimaszombatban, 1892. évi július hó 29-én délután 1/4 órákor.

Tárgy:

A Fráter Sámuel, mint a „Gömör” szerkesztője és Lőrinczy György, mint a „Gömör-Kishont” című lap szerkesztője között a folyó év és hó 28-ik napján megjelent „Gömör-Kishont” újdonságrovatában „Végszó” cím alatt közölt s Fráter Sámuel által magára nézve sértőnek talált kitételek megbeszélése.

Jelenvoltak:

Dr. Kármán Aladár Ernő, **Lukács Géza** és
mint Lőrinczy Gy. megbizottja, **Kubinyi Bertalan,**
mint Fráter Sámuel megbizottjai.

Lőrinczy György ur bár irásbelileg bejelentette, hogy fentnevezett megbizottján kívül még dr. Veres Samu ur fog ügyében eljárni, noha az összejövetel határideje 5 órára volt kitűzve, most nevezett ur a tárgyaláshoz el nem jött, minélfogva a tárgyalásokat egyedül dr. Kármán Aladár Ernő urral kellett megtartanunk.

Dr. Kármán Aladár Ernő ur a felvetett kérdésre mindenekelőtt azon nézetének ad kifejezést, hogy a „Gömör-Kishont” folyó hó 28-án megjelent számában „Végszó” cím alatt megjelent közlemény személyes sértést nem tartalmaz, nem pedig azért, mert a cikkben Fráter Sámuel urnak személye egyáltalában megnevezve nincsen, maga a cikk becsületbe vágó kérdéseket nem érint, ezen közlemény tehát tisztán és pusztán a „Gömör-Kishont” és a „Gömör” közötti szellemi harcnak, eszmecserének kifolyása, melyet a „Gömör” legutóbbi számában megjelent hosszabb közlemény provokált, de a melyet Lőrinczy György ur oly cselekménynek, mely társadalmi téren az ugynevezett lovagias eljárás-

nak képezhetné alapját, egyáltalán nem tekint. Kijelenti továbbá, hogy a sértőnek talált cikk megtorlása a sajtóbiróság köréhez tartozik, s végül, hogyha és amennyiben akár Fráter Sámuel ur személyesen, akár pedig megbizottjai ezen nézetet magukéva nem tennék, kész az ügyet becsületbiróság elé vinni, mely bíróság döntésének magát aláveti.

Dr. Kármán Aladár Ernő ur a hozzá intézett azon kérdés folytán, vajjon a sértőnek talált cikkre nézve társadalmi téren Lőrinczy György ur elvállalja-e a felelősséget, avagy azt a szerkesztőség másik tagja teszi magáéva, kijelenti, hogy ezen kérdés felvetése csupán sajtóbiróság előtt lehetséges; minthogy azonban e tekintetben bővebb tájékoztatást megbizottjától nem szerzett, a végbéli tájékozhatása végett jelen tárgyalást felfüggesztendőnek véli. A fennforgó esetben a halasztás indokoltnak találtatván, ahhoz Fráter Sámuel ur megbizottjai is hozzájárulnak s egyakarattal a tárgyalás folytatását folyó hó 30-ának délelőtti 11 órájára tűzik ki. — Km. Lukács Géza sk., Kubinyi Bertalan sk., Dr. Kármán Aladár Ernő sk.

Folytatott 1892. július hó 30-án. Jelenvoltak az alólírottak:

Dr. Kármán Aladár Ernő ur helyett, ki betegsége által a megjelenésben gátolva lett, Lőrinczy György ur képviselőjében dr. Kármán Zoltán, továbbá dr. Veres Samu urak jelentek meg, kik is kinyilatkoztatták, hogy a tegnapi napon felvett s előttük felolvasott jegyzőkönyv alapjára helyezkednek. Ehhez képest nem tartják a sajtótörvénynyel összeegyeztethetőnek Fráter Sámuel ur azon kívánatát, hogy a sértőnek talált cikk egyéni szerzője megneveztesse, kijelentetik azonban, hogy a cikk Lőrinczy György ur, mint felelős lapszerkesztő személyével kétségtelenül kapcsolatban áll s az tudta és beleegyezésével vétetett fel a lap cikksorozatába. Ezen értesülés nyomán Lukács Géza megbizott bejelenti, hogy a közte és Lőrinczy György ur között fennálló barátságtalan viszony miatt nem tartja magát illetékesnek eljárni oly ügyben, a melynél Lőrinczy György urnak személye bármiképen is érdekelve lehet, minélfogva vett megbizottját leteszi.

Lukács Géza sk.

A visszamaradt három megbizott a tárgyalást folytatván, Lőrinczy György ur megbizottjai ismétlik azon kijelentést, hogy a tárgyalás alapjúl szolgáló cikk személyes sértés szándéka nélkül tétetvén közzé, ilyett az nem tartalmaz. Lőrinczy György ur megbizottjainak nézete szerint tekintettel arra, hogy a kérdéses cikk a „Gömör” című lap megelőző számában foglalt közlemény azon passzusának „sunt quibus vituperari laus est”, kívánt megfelelő válaszul szolgálni, s ennélfogva az csupán a „Gömör” szerkesztősége részéről megelőzőleg használt sértő kifejezésnek a „Gömör-Kishont” szerkesztősége részéről történt viszonzása: az ügy, illetve az ellentétek elintézésének megfelelő módja az volna, hogy a nevezett két szerkesztőség kölcsönös

hirlapi nyilatkozatot cserélne oly értelemben, hogy a kérdéses két cikk személyt egyáltalában nem támadott s tisztán hirlapi polemianak tekintendő.

Fráter Sámuel ur megbizottja a fenti nyilatkozatot magáéva teszi, helyesnek elfogadja s az ügynek ekképen való befejezését fele érdekében lévőnek is tekinti.

Minthogy ennélfogva a fennforgó differentia a felek közt barátságos uton elintézettnak volna tekintendő, az érdeklött két lap közelebb megjelenendő számában az alább szövegezett nyilatkozatnak közzétételét alólírott megbizottok feleiknek javasolják.

A jegyzőkönyv ezek után azzal záratik be, hogy a felek azon jog a, melynélfogva kívánatukhoz képes ügyeket becsületbiróság elé vihessek, érintetlenül hagyatik, kikötetvén azonban hogy ezen elhatározásaikat megbizottjaikkal 48 óra alatt tartozzanak közölni.

Nyilatkozat.

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége kijelenti, hogy lapjának folyó hó 28-án megjelent számában „Végszó” címmel közrebocsátott hirlapi közlemény által Fráter Sámuel urnak, a „Gömör” című lap szerkesztőjének egyéni becsületét, sem személyét sérteni nem kívánta.

Nyilatkozat.

A „Gömör” szerkesztősége kijelenti, hogy lapjának folyó hó 24-én megjelent számában „Még egyszer az izr. hitközség ügyeiről” címmel közrebocsátott hirlapi közleménye által Lőrinczy György urnak, a „Gömör-Kishont” című lap szerkesztőjének egyéni becsületét, sem személyét sérteni nem kívánta.

Kubinyi Bertalan, sk., Dr. Veres Samu, sk.,
mint Fráter Sámuel ur **Dr. Kármán Zoltán, sk.,**
megbizottja, mint Lőrinczy György ur
megbizottjai.

NYILATKOZAT.

A „Gömör” szerkesztősége kijelenti, hogy lapjának folyó hó 24-én megjelent számában „Még egyszer az ir. hitközség ügyeiről” címmel közrebocsátott hirlapi közleménye által Lőrinczy György urnak, a „Gömör-Kishont” című lap szerkesztőjének egyéni becsületét, sem személyét sérteni nem kívánta.

A „Gömör” szerkesztősége.

EZER HAZUGSÁG EGY PAPIRLAPRA VETVE.

(A „Gömör” eredeti tárczája.)

Megcsipett! No de hiszen kigyó volt . . . de én azt nem tudtam.

Szép volt, szép, mint a paradicsom esábitója, ki az első bűnnek volt okozója.

Két szeme, mint egy csillagpár, nem, hanem mint a pokol vakító fénye, úgy égett.

És mégis a menny ezer gyönyörével, minden angyalával nem lehet oly hívó, nem lehet oly esábitó, mint az a szép két szem.

Csak látni kellett, csak bele nézni, hogy ezer üdvösséget dobjunk a pokolba.

És a mit az a két szem még meg nem tett volna, megtette az ajk azt . . . az a csábos mézajk.

És én hittem neki!

„Szeretlek! mondd, mit csináljak? mindenre készen vagyok” — azt mondta ő nékem.

Én pedig? Én odadobtam üdvömet, oda mennybeli jussomat, hogy birjam benne a földet.

Becsület nem kellett . . . hisz a szégyen bélyeg, mely homlokom égette, csókjával volt fedve.

Oh az a csók, az a lánggal égő vulkán . . . az égeti ajkam, az vérzi ma szívem.

Nem a szégyenbélyeg, nem is a kárhozat, nem a pokol kinja — óh nem, nem az éget!

Éget az a kincsók, éget az a csipés, melylyel ő sebzett meg — az éden kigyója.

Éget az még jobban, hogy ő neki hittem.

Hittem azt, hogy szeret, mert hiszen ő mondta. Két szeméből láttam, hogy ne hittem volna.

Hiszzen hitt Éva is, meghitt benne Ádám, csakhogy a végső szót Cherub mondta rája.

Lángpálos követte a esábitó szép szót . . . menni kellett, futni.

De hát ők is hittek! En is csak azt hittem, ha reá gondoltam — én is csak úgy voltam.

De a bűnhődés is csak oly hamar kész volt.

Lángpálos üzött ki üdvöm édenéből. Cherub mondott végszót.

Tegnap még ragyogott, ma sötét az égbojt; tegnap még Niobe boldogságát birtam — Niobének kinja hull ma a szememből.

Azt hittem, szeretni

Tisztán soha nem bűn;

És csak egy a véték

Nem szeretni őt hűn.

Ma? Egészen más; ma már érzem, tudom, mit a költő mondott egyben ezekre.

„Volt egyszer egy leány, (milyen nagy igazság), ki csak úgy játszott a legénnyel, mint macska szokott az egerrel.”

Ezt a lányt ismerem, ezt szerettem én úgy, ez volt, ki egy lapra ezt a szép örjítő hazugsá-

got írta: „Szeretlek! Mondd mit csináljak? mindenre készen vagyok!”

Kész is volt mindenre; kész volt lángra lobbantani egy régen alvó szívet, hogy örüljön a lángnak.

És sikerült, hiszen régi mestersége. A köznyelven pyromanianak mondják, s szánják szegénytől, a -- beteg pyromanikust.

A leégett roncsra . . . arra kisésem gondol. No de hát minek is? Épül más helyette — új tápja a tűznek.

Hiszzen oly szép a láng, olyan szép vakító — no csak hadd égjen hát.

Hátha halálhörgés hallik a mágyáról, ennél főségebb nincs e vén föld hátán.

De halálhörgésem mégse hallja ő meg; ez az első, a mit megtagadok tőle — a szép barna lánytól, a ki azt hazudta, értem ver a szíve értem mindörökre.

Más lesz majd az a hang, mit fülébe sügök, más az a hang, a mit ablakánál dallok.

Nem lát keseregni, nem örül kinomnak, nem hallja átkom sem, hanem azért mégis sápadni fog egyszer . . . majd ha azt meglátja, hogy én vagyok a legvigább fiu azok között, a kik kalapjaikat valaha félre viselték.

Majd sír ő, s én — kaczagok . . .

Pénzügyministeri utasítás az italmérési jövedék tárgyában.

Az italmérési jövedék államosítása messze kiható horderejű intézkedés volt s arányban állott vele a törvény, mely azt elrendelte. E törvény életbeléphetése után, mint az úgyszólván természetesnek látszik, merültek föl szükségletek, melyeket pótolni s fölösleg, melyeket megszüntetni kellett és e czélból látott napvilágot az állami italmérési jövedékre vonatkozó törvény módosítását célzó új törvényczikk, melynek végrehajtása tárgyában a pénzügyminister imént adott ki utasításként egy 48 szakaszból álló körrendeletet, melyet — meglévén győződve, hogy lapunk olvasói előtt nem lesz érdektelen — az alábbiakban kívánunk ismertetni:

Az utasítás megállapítja, hogy 1893. január hó 1-től kezdve csupán egységes bor-italadó, illetve sör-italadó fog főnállani.

Mesterséges boroknak — mint a melyek szintén adóztatás alá esnek — tekintendők:

1. a borhoz hasonló oly termények, melyek nem szőlőnedvből, hanem különféle anyagok (víz, szesz, glicerin, cukor, borkő, stb) vegyítése által állítatnak elő;

2. bortartalmu termelvények, melyek a természetes bormustnak, vagy bornak mesterséges szaporítása útján, vagy pedig szőlőtörkölyből vagy borseprőből viznek, cukornak, glicerinnek s más hasonló oly anyagoknak vegyítése által állítandók elő, melyek az előállított folyadékknak a bor ízét kölcsönzik.

A törvény 2. §-a és a törvény kiegészítő részét képező árszabás szerint a mesterséges bor a természetes borral egy adótétel alá esvén, nyílt községekben és a zárt városokba való bevitelnél a mesterséges bor megadóztatása a rendes eljárás szerint történik.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz az utasítás az üzleti helyiség és az eszközök megvizsgálására, ugyancsak a jövedéki felügyeletre nézve, mely alatt a mesterséges bor előállítása áll.

A pénzügyi közegeknek az ily vállalatok üzleti helyiségeibe való belépés és ott a hivatalos eljárásuk teljesítésére szükséges tartózkodás nappal bármikor és az üzem tartama alatt éjjel is akadálytalanul megengedendő és hivatalos eljárásukban a vállalkozó, vagy személyzete által kívánatukra a szükséges segédmunka megadandó.

Nyílt községekben azok a szőlősgazdák, kik szesz italok kimérésével vagy kis mértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak a jelenleg fenálló fogyasztási adónak megfelelő részt fizetik; mihez képest a kiméréssel vagy kis mértékkel való elárúsítással nem foglalkozó szőlősgazdaktól boritaladó fejében hektoliterenként: I. osztályu községekben bor után 3 frt 35 kr, bormust és szőlőcetre után 2 frt 52 kr, II. osztályu községekben bor után 2 frt 69 kr, bormust és szőlőcetre után 2 frt 1 kr, III. osztályu községekben bor után 1 frt 35 kr, bormust és szőlőcetre után 1 frt 1 kr szedendő be.

Azok a szőlősgazdák, a kik a fentebb jelzett kedvezményekre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéseig ebbeli igényüket a községi előljárásnál bejelenteni.

Összeállítja az utasítás a beszédesi jutalékokat, melyekben a községek az általuk megváltott fogyasztási és italadók, valamint a szeszitalmérési adó után az illető törvények értelmében részesülnek. E jutalék a boritaladónál (a huszfogyasztási adóval együtt) és a söritaladónál 500 frt általánosságig 10 százalék, azonfelül 5 százalék s a szeszitalmérési adónál 500 frt általánosságig 5 százalék, azonfelül 2 százalék mindezeknél azonban legfőlegb külön-külön 2000 frt, végre a cukorfogyasztási adónál 500 frtnyi megváltási összegig 5 százalék, azonfelül 2 százalék. Adóköteles felek a megváltásnál csak a sörital- és a cukorfogyasztási adó után részesülnek 500 frtnyi megváltási összegig 5 százalék, azonfelül 2 százalék beszédesi jutalékban.

Időrendi naptár.

Aug. 7-én: A rimaszombati kir. földmives iskola növendékeinek vizsgája a kurinzi pusztán d. u. 2 órakor.

Aug. 12-én: Verseny tárgyalás a gömörmezei kir. államépítészeti hivatalnál Rimaszombatban.

Aug. 14-én: A polgári olvasókör táncmulatsága a Széchenyi-kertben.

Aug. 22-én: A gömöri ev. ref. tanítóegylet közgyűlése Rimaszécsen.

Aug. 23—24-én: A gömörmezei általános tanító-egylet közgyűlése Jolsván.

Aug. 31-én: Pályázati határidő a rimaszombati kir. földmives iskolába felvétel iránti kérvény beadására.

HIREK.

— **Személyi hir.** Terhes Pál rimaszombati ev. ref. lelkész e hó 5. napján Uj-Tátrafüredre utazott, hogy ott a protestáns vallású vendégek számára épült kápolnában e hó folyamán templomi szolgálatot teljesítsen. E szerint Uj-Tátrafürednek most két híres főorvosa lesz s a kálvinista lelkibetegek bizonyára maguk sem kívánhattak volna szeretetreméltóbb ápolót az ideinél.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Vozáry Gyula rimaszombati egyes. prot. főgymnasiumi rendes tanárt a munkácsi állami főgymnasiumhoz rendes tanárrá — Kerekes Lajos okleveles tanítót a bereg-kömlösi állami elemi iskolához — Szemere Gábort pedig a nagyrőczei, középkereskedelmi tanfolyammal kapcsolatos polgári iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Névváltoztatás.** A m. kir. belügyminister közelebb kiadott rendelete szerint megengedte, hogy Herzka Károly precini illetőségű jelenleg zlatnói lakos közcsendőr vezetéket „Földvári“-ra, — Misik Mihály osztrák illetőségű rimaszombati lakos pedig, ugyancsak vezetéket „Miskolci“-ra változtathassa, s mindkét névváltoztatás anyakönyvileg is följegyeztessék.

— **Eljegyzések.** Zehery Lajos szegedi kir. táblai tanácsjegyző, — ki mint helybeli születésű s egyideig az itteni kir. járásbírósnál alkalmazásban állott joggyakornok lett általában közkedveltségű fiatal emberré, — Szarka János félegyházai földbirtokos, leányát Bertát jegyezte el, amihez nekik örömmel gratulálunk, kívánva számukra zavartalan boldogságot. — Dóbisz Károly göcsi tanító mult hó 31-én tartotta eljegyzését Vitális Mariska kisasszonnyal K.-H.-Várallyán. — Grosz Farkas helybeli női szabó jegyet váltott Kohn Laura kisasszonnyal Nagy-Kállóból.

— **Temetés.** Liszka József gyógyszerész, kinek váratlan elhunytáról lapunk legközelebbi számában csak röviden emlékezhettünk meg, ma egy hete (vasárnap) délután 3 órakor tetetett a helybeli sírkertben örök nyugalomra. A temetési szertartás, a kíséret — melyben városunk közönségének úgyszólván minden rétege nagy számban sietett részt venni, hogy a közvesztés feletti sajnálatának, a polgári érdemek iránti elismerésének kifejezést adjon, — meghatóan fejezte ki a gyászt, a szomorúságot, mely nem csak a megboldogult családját, közvetlen környezetét, de a közönséget is érte amiatt, hogy benne az egyházi és világi élet egy minden feltűnést kerülő, de annál buzgóbban és sikeresebben mindig önzetlenül munkálkodott olyan alakja dőlt ki váratlanul, aminő korunkban — fájdalom — vajmi kevés van. — Pótolhatlan a vesztés, mely elhunytával nejt és gyermekét s a kiterjedt rokonságot érte, de nagy örömet hozta a közjóra törekvők sorában is.

— **Halálozás.** Vármegyénk előkelő köreiben egyik nevezetes alakja hunyt el a közelebbi napokban Gesztetén, szentimrei Károlyi János, ki ha féltékeny volt is ösei neve tisztaságára, ha büszke volt is származására, de nem kevesebb súlyt helyezett arra sem, hogy nagy ar nemeshez illően töltse be hivatását. — Mint ember azon igazi nemesek közé tartozott, kik soha sem feledik születésük, állásuk kötelmei teljesítését, mint hazafi pedig elvei mellett kitartó lovagias hűségével még ellenfeleinél is kivívta az önkéntelen őszinte tiszteletet. Temetése a nagyszámu rokonság, a vidék, Gömör- és Nógrádmegyéből a közel s távol ismerősök tömeges jelenlétében e hó 2. napján ment végbe a gesztetei köztemetőben, hol ma egy egyszerű sírdomb rejti magában mind azt, mi benne

emberi volt. Elhunytáról a következő gyászjelentés adatott ki: „Szentimrei Károlyi László valóságos b. t. t., nyugalmazott m. k. alkancz-lár mint testvér, — Károlyi Róza, Zábory Záborszky Györgyné, férje s gyermekei: Pista cs. és kir. hadnagy, Róza, Szeffert Antalné s leányuk: Alice. — Károlyi Irén Sipeki Balás Antalné férje s gyermekei: Barna Nógrádmegyei aljegyzője és özvegy Makkói Fábrián Gyuláné s gyermekei Elemér és Sári. — Károlyi Antónia, Ináncsi Ebeczky Elekné, férje s gyermekei: Róza és Anna nevében, — valamint Szentimrei Károlyi Sarolta mint unoka — mély fájdalommal jelentik forrón szeretett testvére, atyjok, nagyatyjok és szépatyjok Szentimrei Károlyi János urnak Nógrádvármegye volt alispánja, majd követe s később a füleki választókerület több országgyűlésen függetlenpárti képviselőjének, folyó hó 31-én Gesztetében, életének 82-ik évében hosszas szenvedés után végelgyengülésben történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi augusztus hó 2-án délután 2 órakor fognak a róm. kath. szentegyház szertartásai szerint a gesztetei sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-miséldozatok folyó évi augusztus hó 3-án d. e. 10 órakor fognak a gesztetei, valamint a sáros-szentimrei róm. kath. anyaszentegyházban a Mindenhatóknak bemutatni. Gesztete, 1892. július 31-én.“

— **Iskolai választás.** Városunk képviselőtestületi közgyűlésében, a gymnasium igazgatótanácsába, a dr. Marikovszky Gusztáv elhunyt folytán megüresedett helyre Marton János ügyvédet, — az iparos-tanonc iskola felügyelő bizottságának tagjainak pedig Baksay Istvánt, Éva Jánost, Hoilóssy Józsefet, Huszt Lajost, Institoris Endrét, Kalla Mihályt, Kovács Józsefet, Kovács Zsigmondot, Német Károlyt, Soós Ferenczet, Szabó Józsefet és Zachar Gusztávot (a bizottság eddigi tagjait) választotta meg.

— **Verseny tárgyalás.** A megyéken átvonuló putnok-besztercebányai th. utvonál 149. 181—183, 186, valamint a füge-vályvölgyi út 4, 8—11, 14, 15, 18, 24 és 29. számú műtárgyai helyreállításának biztosítása végett — előbbiekre nézve 1306 frt 41 kr. utóbbiakra 479 frt 16 kr. erejéig engedélyezett költség előirányzat alapján, a gömörmezei kir. államépítészeti hivatal helyiségében folyó (augusztus) hó 12. napján d. e. 10 órakor, zártajánlattal egybekötött versenytárgyalás fog tartatni. A részletes feltételek s előmeret költségvetés a mondott helyen a hivatalos órák alatt, addig is betekintheők.

— **Mit most?** Ez volt a városunk képviselőtestülete által f. évi július 28-ik napján megtartott közgyűlés mottója, mert ama nagymérvű költségekkel, a mibe az itt állomásozó tüzer ütegosztály elhelyezése került, aligha el nem számította magát a tanács, meg a javaslatait annak idején elfogadott képviselő-testület. Ugyanis a polgármester hivatalosan bejelentette, hogy a tüzérseg, — a közelebb itt járt Uexküll gróf tábornagytól előszóban nyert értesülés szerint, — márközelebbi év folyamán innen Kassára fog elhelyeztetni s így üresen marad a két kaszárnya s üresen maradnak a nagy költséggel átalakított istállók. Azután itt van a lelkesedésszülte ama határozat is a községi leányiskola épülete ügyében, mely már kezd becsületbeli kérdéssé válni, de a mihez alkalmas telke már nincsen (?) a városnak. Végül itt van az a bizonyos ház (a Samarjai-féle gabonás), melytől a tulajdonos — ámbár a nemes város még nem is oly nagyon rég 1500 forintot adott tul rajta — 4500 frtnak alatta nem akar megválni. A kaszárnyákra nézve — egy katonai tekintély véleménye alapján — úgy véli a tanács, hogy azokat egy zászlóalj honvédséggel be lehetne népesíteni, ha még idejében megtétnének a lépések. A leányiskola épületének, vagyis a telek megszerzésének kérdése tanulmányoztassék tovább. A gabonás pedig ha 3000 frtért nem eladó, maradjon úgy, a hogy van. „Helyes.“ Hanem azért a városatyák homlokán ma is ott van a nagy kérdőjel: „Mit, most!“

— **A nyári gyermek-menhelyek** felállítását, amint erről értesültünk, megyénk majdnem minden községe munkába vette, s illetőleg erre nézve elhatározta, hogy azt, még pedig önkéntes megadóztatás útján, amennyiben lehető, már ez idén, de jövőre minden esetben létesíteni fogja. Csúpan néhány kisközség képez e tekintetben kivételt azon okból, mert nagyon szegény, még hogy lakosa kevés. Tiszolcz is a kivételekhez tartozik — — a szegény!

— **Nyári mulatság.** A rimaszombati polgári olvasókör f. évi augusztus hó 14-én a Széchenyi-kert köröndjén saját alaptökeje gyarapítására nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj 30 kr. Kezdeté d. u. 3 órakor.

— **A rozsnyói adóhivatali sikkasztás ügyében** a keresztülvitt hosszadalmas és bonyolódott vizsgálat után a rimaszombati kir. törvényszék f. évi július hó 5-én tartott ülésében hozta meg a vádhatározatot. E szerint az 1891. év márczius 29-től vizsgálati fogságban levő **Kristóffy József** adóhivatali ellenőrt, továbbá **Laurencz Ferencz** nyugalmazott adótárnokot és **Szilágyi Lajos** nyugalmazott adótisztet a btkv. 462. §-ában meghatározott és a 463. §. szerint minősülő hivatali sikkasztás folytatólagos büntette miatt vád alá helyezte. A sikkasztás 1881-től 10 éven át szakadatlanul folyt és **Kristóffy 253** esetben 9250 frt 07 kr., **Laurencz 156** esetben 3859 frt. 84 kr. és **Szilágyi 56** esetben 2510 frt 44 kr. erejéig károsították meg, részint az államkincstárt, részint a magánosokat. A 23. ivre terjedő vádhatározat nagy gondnal van szerkesztve és kiterjeszkedik a komplikált sikkasztás legapróbb részleteire is. Miután azonban a vád alá helyezettek valószínűleg megfélebbizik a vádhatározatot, ezen monstre per nem egyhamar kerül végtárgyalás alá.

— **Hadszökevények.** **Détéri** illetőségű **Bálint István** 1883. évben — s murányhutta; illetőségű **Tomcsik János** 1889. évben besorozott póttartalékos katona, tartózkodási helyéről bejelentés nélkül Amerikába távozván, a 25. sz. cs. és kir. gyalogezred Losonczon székelő parancsnoksága által köröztetik.

— **Körözés.** **Lamos János** fazekas-zsaluzsányi lakos két lova, egyik 10 éves, vörös pej, herélt, — a másik 5 éves szintén vörös pej, kanca lova, a közelebbi mult napok egyikének éjjelén a legelőről eltűnt; — megyszerte köröztetik. A „becsületes“ megtaláló, vagy a rimaszombati járás szolgabírói hivatalánál, vagy a károsult tulajdonosnál jelentkezzenek.

— **Eltiltott házálás.** Marosvásárhely és Deés város azon szabályrendeletét, melylyel területén a házáló-kereskedést szabályozta, s illetőleg azt az idegenek előtt tiltotta, a kereskedelmi m. kir. ministerium, — a fenálló házálási szabályok 17. §-ában, s az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek (s ezek közt Gömör megye házi iparral foglalkozó) lakói számára biztosított jogok épségbentartása mellett — jóváhagyta.

— **Vandalismus.** Özv. **Biró Bertalanné** bácska-pusztai földbirtokosnő gyümölcsös-kertjéből a mult tél folyamán valaki a gyümölcsfákat rendre vagdalta és a tettesnek nyomára jönni sohasem sikerült. Legközelebb azonban **Csank József** és **Balog Barna** g.-kiszfaludi lakosokat akkor érték tetten, midőn mindkettő egy-egy szilvafát vágott ki. A barbar tolvajokat feljelentették a rszécsi kir. járásbírósnál.

— **Lopás.** Ahoz is meglehetősen szemfüleség kell, amit egy „ismeretlen,“ — kinek nyomát ma bizonyos bottal maig ohajtott eredmény nélkül ütogeti rendőrségünk — megcselekedett e hó 1-ső napjának kora reggelén **Chászár Andor** helybeli lakos kárára, elemelvén ennek szobájából a vasrácsal védett ablakon keresztül egy értékes — 97071. számú — aranyórát, egy nadrágot s némi csekély zsebpénzt. — E hirt különben csak egyik helyi lap nyomán közöljük azon czélból, hogy a netán megvételle kinálándó lopott óra mineműségére figyelmeztessük a közönséget.

— **Véres verekedés.** **Koszlok János** kiettei lakos marhákat legeltetett mult hó 27-én a mezőn. Egyszerre csak azt látta, hogy **Miklo András** juhász, nagy káromkodások között felé szalad s hozzá érve őt fokosával annyira összeverte, hogy feje több helyen beszakadt, jobb oldali kulcsontja összetört. Szenvedett sérülései a kiállított orvosi látélet és vélemény szerint hat heti gyógyulást igényelnek. Hogy mi indította **Miklot** a tettelegességre megmondani nem tudja, mert jó viszonyban élt vele. Egyébként az esetet feljelentette a kir. törvényszéknek.

— **Bűnös anya.** Nagyrőczen az özv. **Csenka Béláné** urnő szakácsnéja **Homola Mária** f. évi július 25-én reggel egy egészséges fiugyermeket szült és azt közvetlenül a szülés után egy szoknyába csavarva ágyába feje alá tette. A gyermek ennek következtében megfulladt. Midőn urnője kérdezte tőle, hogy mi baja, miért nem kel fel az ágyból, azt adta okul, hogy előző napokon is érzett hascsikarása még folyton tart. Ezért aztán urnője dr. **Posevitz** városi orvost elhívatta hozzá, a ki őt megvizsgálva rájött a bűnös cselekményre és a gyermek hulláját a szalmazsákba bedugva megtalálta és a dolgot a hatóság tudomására hozta. A bűnös leányzó most már a nagyrőczei kir. járásbírósnál fogházában várja méltó büntetését.

— **Beretkén** szájról-szájra jár azon gyanus hir, hogy **Torma Borbála**, a korcsmáros cseledejé, magzat elhajtást követett el. E végett nevezett leányzó elment **Tornallyára** és ott magát

dr. **Török János** tiszt. megyei főorvos által megvizsgáltatta, a ki az ügyet a hatóság tudomására hozta. A vizsgálat lesz majd hivatalba kideríteni, hogy mi igaz a mende-mondából.

— **Békétlenkedő oláhok.** Sajnálatra méltó viszonyok képét hozta a táviró a „Magyar Hirlapnak“ egy rövid szavu táviratban, melyben nem csekélyebbről van szó, mint hogy **Deés** en e hó 3-án kora reggel a következő tartalmu fekete papírra piros ténával írott oláh szövegű falragaszt találtak: „Ébredjetek románok, gyujtsátok fel a várost, készítsetek lándzsákat, öljétek meg a magyarokat.“ Részünkről az egésznet túletetlen izetlenségnek tartjuk s hisszük, hogy a következmények nem fognak itéletünkben megczáfolni.

— **A miskolci kereskedelmi és iparkamara** július hó 30-án tartotta a jelenlegi öt éves ciklusban, miután a kamarai tagok mandátuma lejárt, utolsó ülését **Radvány István** kir. tanácsos elnöke alatt. Az elnöki előterjesztések közben felolvasatott **Lukács Béla** minister leirata hivatala elfoglalásáról, mely örvendetesen tudomásul vétetett. A kereskedelmi ügyletek közvetítésével foglalkozó egyének (alkuszok) visszaéléseinek meggátolására vonatkozó leirat tudomásul vétetett és elhatározottat, hogy a kamara kerület törvényhatóságai s városai megfelelő szabályrendelet alkotására felkértek s e czélból a kamara közreműködése felajánlatott. Tudomásul szolgált továbbá a 10 forint alóli számlák bélyegmentességét kilátásba helyező ministeri leirat. Az ülés legérdekesebb tárgya a milleniumi kiállítás megtartása, vagy elhalasztása felett adandó vélemény volt. A szakosztályok nézete az volt, hogy bár az 1895. évi kiállítás közgazdasági szempontból különös előnyökkel nem jár, az ugyanakkor megtartandó millenium megünneplésére egy kiállítás mulhatlanul szükséges. Ezzel szemben **Lichtenstein József** fontolóra venni óhajtja, hogy a milleniumot nem lehetne-e 1900-ra elhalasztani s így a kiállítást megtartani. **Radvány** elnök azonban azon indítványt terjeszt, hogy a kiállítás, melyet szentesített törvény ugyis elrendel, nem csupán a milleniumi ünnepély függelke képen, hanem önmagáért, mint öncél, 1895-ben megtartandó. Ezen indítvány helyesléssel elfogadtatott. A korcsmai üvegek méreteinek pontos megtartására vonatkozó leirat kapcsán a kamara felterjesztést intéz a ministerhez, hogy az üvegyárosok utasítsanak, miszerint az üvegeket gyárjeggyel lássák el, mivel az ellenőrzés másképp alig lehetséges. Ezután néhány betegségyező pénztár alapszabálya felett mondott a kamara véleményt, valamint a hatvani piacz helypénz dijszabás némely tételeinek felemelése felett.

— **Pompás névjegy** van **Antinescu ploestii** tanárnak. Hangzik pedig a mint következők: **Antinescu Zacharia** tanár **Ploestiben** (Románia) a román **Bene merenti-érdemrend** tulajdonosa, **Lusignan Mária** jeruzsálemi, **cyprusi és örmény herczegnő** ő fensége **diszlovagja**, a **Meluzina** rend lovagja, a román földrajzi társaság aktiv tagja, a román **Athenaeum** tagja, a bukaresti „**Romania literaru**“ társulat disztagja, az erdélyi román irodalmi és tudományos egyesület tagja, a királyi akadémia román osztályának elnöke, az olasz ezüst csillagrend lovagja, az első osztályu fehér kereszt lovagja, a „**Canottieri Salvatori**“ emberbaráti társulat **é r d e m d u s** tagja, a népköltészeti és felolvasásokat rendező társulat tagja, a nápolyi „**Circolo Giambatista Vico**“ tagja, az „**Unione operaia Umberto I.**“ társaság disztagja, a párisi „**Phare littéraire et artistique**“ munkatársa stb. stb.

Antinescu tanárnak aligha nyomtattak 40 krért 100 darab névjegyvet.

— **A nap hossza augusztusban.** Elsején reggel 4 óra 39 perczkor kelt fel a nap s leszállt 7 óra és 32 perczkor; augusztus 31-én 5 óra 19 perczkor kél a nap s 6 óra 19 perczkor száll le. Tehát elsején a nappal 14 óra 53 percz, 31-én pedig 13 óra 32 percz hosszú lesz, így a nappal e hónapban 1 óra 21 perczet rövidül.

— **A hold változásai augusztusban.** A hold megtelik 8-án d. u. 1 órakor, utolsó negyedbe lép 15-én, kevéssel reggeli 8 óra előtt, megújul 22-én délben, első negyedét eléri 30-án d. u. 2 óra 45 perczkor. Természetesen nálunk az elseje óta alkalmazásban levő zónaidő ezen időpontokat 27 perczcel hátrább tolja.

M e g h í v ó.

A „Gömör megyei általános tanító-egyesület“ 1892. év augusztus hó 23. és 24-ik napjain tartja **Jolsva** városában **XIX-ik** közgyűlését, melyre az érdekelteket hivatalos tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1892. augusztus hó 1-én
az elnökség.

A közgyűlés sorrendje:

1. Augusztus hó 23-án: a) Este hat órakor: Előértekezlet a város tanácstermében. — b) Este 8 órakor: Jótékonycélú előadás a megyei tanítói segélyalap, az „Eötvös- és „Árvaházi-alap“ javára; — előadás után táncmulatság.

2. Augusztus hó 24-én: a) Reggel 7—9-ig: A tanszerkiállítás megtekintése és a bizottságok működése. b) Délelőtt 9 órakor: Közgyűlés az ág. ev. templomban. — c) Délután 1 órakor: Közébed a fürdő-kertben.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A „Hymnus“ elénekzése.
2. Elnöki megnyitó.
3. A választmány évi jelentése.
4. Pénztárnok évi jelentése.
5. Könyvtárnok jelentése.
6. Tanszermuzeumi bizottság jelentése.
7. Indítvány: Egy „Gömör megyei tanító-egyesületi közlöny“ kiadása tárgyában; előadó: **Nagy Lajos** sajó-gömöri polg. isk. tanító.
8. Vitatételek: a) „Miként óvhatjuk meg növendékeink lelkiéletét a káros behatásoktól.“ Előadó: **Simkó Endre** rimaszombati polg. isk. tanító. — b) „A népiskola felszerelése és annak olcsó megszerzési módja.“ Előadó: **Czikora István** rimaszombati községi tanító.
9. A „Gömör megyei tanítók segélyegyesülete“ alapszabály-tervezetének előterjesztése. Előadó: **Törköly József** rimaszombati közs. isk. tanító.

10. Jelentés az „Ügyrendek revíziója“ tárgyában. Előadó: ifj. **Járossy Endre** tiszolci ált. isk. tan.

11. Bizottsági jelentések: a) A tanszerkiállítás meg szemlélésére kiküldött bizottság jelentése figyelemmel az 1889-ik évi közgyűlés jegyzőkönyvének. XIV. pontjában foglalt határozatra. — b) Az ügykezelés megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. — c) Az egyleti pénztár, „Eötvös-alap“ és „Árvaházi-alap“-ot vizsgáló bizottság jelentése. — d) A népoktatási intézetek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése.

12. A jövő évi költség-előirányzat előterjesztése.

13. Pályatétel kitűzése.

14. Indítványok.

15. A közgyűlés bezárása és a „Szózat“ elénekzése.

A közönség köréből.*

Kongói állapotok

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Philantrop vagyok, s oda jutottam, hogy e szép érzelmemet kénytelen vagyok a legszerencsétlenebbek közé sorolni. Megesett a szívem a sok éhesnek látszó csavargó gyerek százalmas ábrázatán, időnként adtam nekik egy-egy krajczárt, s ime ma már nem járhatok az utcán, a nélkül, hogy 15—20 piszkosnál piszkosabb apró individuum sisera hadként nyomon ne kövessen. Ha adok nekik, félóra mulva ismét nyakamon vannak, ha nem adok, elállják az utamat, helyzetem bármely esetben kétségbeesítő. Ez uton vagyok tehát kénytelen felhívni a főkapitány ur figyelmét e tarthatatlan állapotokra, hátha a nyilvánosság részéről történendő megkeresésnek lesz valami foganatja.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A losonci utca 45-ik számú telke előtt, annak tulajdonosa, az ott elvonuló (még ki nem kövezett) járdán keresztül, egy közel méternyi széles felmeternél mélyebb árkot ásott 10, mond tiz nappal ezelőtt azon czélból, hogy a neki alkalmatlan felesleges nedvességtől háza falát megóvja. A czél ellen senkinek sem lehet kifogása, de az, hogy az e végből ásott árok csak egy keskeny pallóval hidalva, egyrészt nagybárányait maradjon, másrészt pedig a kiemelt földből, ugyancsak a járdán, egy miniatúr csimborasszó emeltessék, akadályaul a személyi közlekedés biztonságának. Az talán még sincs megengedve. Miután a rendőrségnél e miatt emelt panasznak sem lett sikere, kénytelen vagyok ez uton ismételve kérni az orvoslást.

Némó.

*) E rovat alatt közérdekű dolgokat s különösen sérelmeket díjtalanul közlünk, a felelőség azonban a beküldő terhel.

„Gömörmegeidjnek segélyző egyesület.”

Lapunk előző számaiban már megemlékeztünk azon mozgalomról, mely a központi hivataloknál alkalmazott díjnokok körében indult meg azon célból, hogy a megye területén alkalmazásban álló összes díjnokok bevonásával egy segélyző egyesületet alakítsanak.

E célból tartották f. évi június hó 26-án a Schéchenyi kert köröndjén azon nyári táncmulatságot, melynek 190 frtnyi tiszta jövedelme volt hivatva arra, hogy az alakítandó egyesület első alapját képezze.

A f. é. július hó 3-án megtartott előlértkeztet által kiküldött 7 tagú előkészítő bizottság f. július 6—16 közötti idő alatt folyton ülésezett és serényen dolgozott, hogy a megalakítandó segélyző-egyesület alapszabályai elkészüljenek, s a július 31-re kitűzött alakuló közgyűlés elé kész tervezettel lépessen.

Az alakuló közgyűlés, — melyre a megye területén alkalmazott összes díjnokokat meghívták, — f. é. július 31-én délután a városháza tanácstermében tartott meg.

Lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

A közgyűlés — melyen a helyben alkalmazott díjnokok közül mintegy 24-en vettek részt — megnyitván, az előkészítő bizottság számolt be működéséről és az elkészített alapszabálytervezetet elfogadásra ajánlotta.

Az alapszabálytervezetet a közgyűlés csekély módosítással elfogadta. Lényeges módosítás csak a rendes tagságnál történt, a hol is élénk vitaközlés után a közgyűlés szótöbbséggel azt határozta el, hogy ha a tisztai állásra kinevezett díjnokok — mint az egyesület rendes tagja — továbbra is rendes tagja akar maradni az egyesületnek, maradhat s ha kötelezettségeit azután is pontosan teljesíti, az esetben az egyesület által nyújtandó mindennemű kedvezményre igényt tarthat.

A 10 §-ba foglalt alapszabályok szerint az egyesület alapító tagja az lesz, ki az egyesület pénztárába egyszersmindenkorra 10 frtot lefizet; pártoló tag az, ki évenként 1 frtot fizet, míg az egyesület rendes tagjai felvételükkor csak díjnokok lehetnek és havonta 25 kr. tagsági díjat tartoznak fizetni.

A közgyűlés ezután a kitűzött napirend értelmében az egyesület tisztviselőit választotta meg.

Az egyesület elnökévé egyhangulag Lukács Géza megyei tiszteletbeli főjegyző választott meg, kihez egy három tagból álló küldöttség menesztetett, hogy neki a választást tudomására hozza és az elnökség elfogadására felkérje.

Lukács Géza a felkérésnek engedve, az elnökséget elfogadta és a közgyűlésen megjelent, hol megköszönve a belé helyezett bizalmat, kijelenti, hogy minden tehetőséget az egyesület jóléte és felvirágoztatására fogja fordítani, elnöke, még pedig szigorú elnöke lesz az egyesületnek s elvárja annak tisztviselőitől és tagjaitól, hogy kötelezettségeiknek mindenben pontosan s hiven feleljenek meg.

Az egyesület többi tisztviselőivé titkos szavazás útján megválasztottak: Alelnökké: Rónay Gyula, jegyzővé: Mihályi Lajos, pénztárnokká: Lányi Lajos, ellenőrré: Beregszászy Béla. A választmányba: Pollatsek Gábor, Ganthér Agoston, Györffy Pál, Széplaky Lajos, Doleschall István és Lubik Károly rendes, Szomor Dezső és Tóth Sebestyén póttagok; — a számvizsgáló bizottságba: Vavró János, Percz Gyula és Sücs Imre választottak meg.

Mintán a napirendre más tárgy kitűzve nem volt és más indítvány sem tétetett, elnök a „Gömörmegei díjnok-segélyző egyesület“-et megalakultnak jelentve ki, a közgyűlést berekesztette.

Fővárosi levél.

Budapest, 1892. augusztus 5

Hagyományos dolog már a vidék közönségénél, hogy ha máskor nem is, de Szt.-István napján felrándul Budára megnézni az első király emlékére szentelt ünnepélyt, szaporítani a tolongó tömeget, hogy aztán otthon fájós lábait kényelmesen elhelyezve a „családi boldogságon“ eldicsekedjék azzal a nagy dologgal, hogy látta azt a jobbot, a mely egy ország gyepelőit a kezébe vette.

Máskor is magasztos és fenkölt ünnepe e nap minden magyarnak, a most küszöbön levő pedig még magasztosabb lesz az által, hogy az ország hercegprimása személyesen fog pontifikálni a nagyszerű misén. Vajmi kevés azok száma, a kik láthatták a legfőbb egyháznagyot a koronázás emlékünnepe alkalmával, ez lesz a másod-

dik ilyszerű nyilvános főpásztori működése. S mert ez már nem hivatalos nagyságok lelki gyönyörének fokozására, de a czélből fog történni, hogy minden magyar járulhasson a nap fényének emeléséhez, igen jó alkalom nyílik vallásosoknak és kíváncsiaknak vágyaik betöltéséhez.

De ez még nem elég a jóból. A ki sem nem vallásos, sem a kíváncsiság nem veszélyezteti az oldalát kifurással, de gyönyört talál a művészi precizitással előadott dalok hallgatásában, annak lesz még igazán kedves alkalom a mostani Szt.-István nap. Az országos dalárda-verseny épen a nemzeti ünnepélyek időpontjában lesz itt a fő- és székvárosban megtartva. Nagyobb szabású verseny lesz ez, mint a vidéken tartatni szokottak, az 1885-iki országos kiállítás iparszarnoka és a kir. opera lesznek színhelyei az előadásoknak, illetve versenyeknek, A nagyszerű „Király-hymnus“ képezi fénypontját az egésznek.

Nagy örömmel vettem tudomásul e lap közlése útján a hirt, hogy Rimaszombat férfi-dal-egyesülete ismét életre kezd támadni tetszhalotti álmából, kétszeres lett volna az öröm, ha a versenyzők között azt a dalárdát is láthattuk volna, mely mindenütt, de kivált Miskolcra, oly fényes diadalt aratott. Talán pár év muiva . . .

Az egy hét előtti zimankós napokat ismét hatalmas hőség váltotta fel, nem kis öröme annak a nagy káoszának, a mely Ázsiából közelit felénk Oroszországon keresztül. Az a körülmény, hogy hónapok óta néhány kis permetegeten kívül eső nem volt, a végsőig fokozza az afrikai hőséget, hozzá még uton-utfélén a cholera elleni óvszereket hirdető plakátok, — mikell több, hogy az ember oda kívánczozzék a szellős Rima-völgybe, a hol — gondolom legálább — nem vesztegetik annyira a papírost efféle haszontalanságokra. Igazuk van, hiszen a szentírás tanítja, hogy a mit a Teremtő bölcsen elvégezett, hiru dolog azt gyarló emberi akarattal megváltoztatni.

Az alkonyadta kis hűs levegőt a gyerekek tudják legjobban felhasználni. A befásított tereket százával keresik fel, aztán csapnak olyan lármát, hogy még a fiaker-ló is felébred reájuk megérdemelt nyugalmából. A ki vigyázna reájuk jóformán nincs is, a bekerített helyeken veszély nélkül játszik a legújabb játékot, a Massonásdit és Robinettiósdit, verik egymást a földhöz amugy magyarosan, s ha az ember egy kopott kétgarasost kitűz tiszteletdíjúl, annak, a ki a legizmosabbnak látszót a földhöz lapítja, már a pályázati sorrenden hajba kapnak. Igen jó eszme a

fő- és székváros tanácsától, hogy ily gyermekjátékokra való helyeket jelölt ki, utánzásra méltó kezdet, persze azzal az itt is életben levő megszorítással, hogy beteg gyermekeket oda küldeni nem szabad.

Megjött hát végre az a várva-várt augusztus elseje is, a midőn a tisztviselők magasabb illetményeiket megkapták. Képzelem, mennyit nőtt ott is a kormány e mostoha gyermekeinek tekintélye különösen az üzlet-emberek előtt! Hát még majd mikor teljességében végbe megy a reform, s beteljesedik a régi álom, hogy kezükben lesz a „szolgálati pragmatika!“ **Fővárosi.**

Irodalom.

A „Magyar Génius“ mult számában egy igen érdekes kérdést vetett fel. Ugyanis a nagy olvasóközönséghez fordult s kikérte véleményét a „lex papea poppaea“, vagyis ama törvényjavaslat iránt, melyet egy francia képviselő nyújtott be a kamarához, s mely kimondani kívánja a kényszerházasságot. A közönséget ez a kérdés, úgy látszik, nagyon érdekli, mert egy rövid hét alatt nem kevesebb mint 173 válasz érkezett a szerkesztőséghez.

A „Magyar Génius“ a beérkezett vélemények közül a sikerültebbeket közli is.

Kik még nem ismernék olvasóink közül a „Magyar Génius“-t, forduljanak a kiadóhivatalhoz (Budapest, kerepesi-út 14), mely készsággal küld mutatványszámokat. A „Magyar Génius“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az ujonnan belépő előfizetők a „Kenyer“ című emléklapot ingyen kapják.

Amerika fölfedezésének négyszázados évfordulója alkalmából a magyar női közönség legkedveltebb lapja a „Képes Családi Lapok“ két ügy természetében mint kivitelében gyönyörű képpel lepi meg olvasóit a 32-ik számban. Az egyik kép a fölfedezésre induló Kolumbus buszását ábrázolja, a másikban be van mutatva a visszatért fölfedező, midőn utjáról jelentést tesz a spanyol udvarnál.

A „Képes Családi Lapok“-at mely áldozatokat nem kímélva, ügy beltartalmánál, mint külső kiállításai csínjánál fogva ma a szépirodalmi női lapok közt feltétlenül az első helyen áll, melegen ajánljuk olvasóinknak. Ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési összeget a lap kiadóhivatalába: Budapest, V. ker. Nagy-Korona utca 20 szám alá küldendők.

JÓTÉKONYCZÉLU MÜKEDVELŐI ELŐADÁS.

Feled és vidéke ifjusága a rimaszécsi járásban felállítandó MENHÁZ-ALAP javára

Várgedében, 1892. év augusztus hó 14-én

nagyságos FÁI FÁY ISTVÁN ur és neje szül. SZENTMIKLÓSSY KLEMENTINA urnő
védnöksége mellett

JÓTÉKONYCZÉLU MÜKEDVELŐI SZINIELŐADÁST RENDEZ.

Szinre kerül a

PELESKEI NÓTÁRIUS

Eredeti magyar bohózat három szakaszban. Irta: Gaál József. Rendező: Draskóczy László.

Első szakasz: „Nagy-Peleska“ személyei:

Nagy-Zajtai Zajtai István, Nagy-Peleskei nótárius Szatmárnagyban	Éji ör	—	—	—	Marton Andor.
Klára, felesége	Biróné)	—	—	Alexay Juliska.
Baczur Gazsi pesti korhely	Sötétség királynéja)	—	—	—	Tóti Dorka, géczy boszorkány Lőrinczy Judith.
Peleskei bíró	—	—	—	—	Papp Dezső.
Peleskei rektor	—	—	—	—	Lovesányi Béla.
					Peleskei parasztok. Történik N.-Pelesken.

Második szakasz: „Hortobágy“ személyei:

Zajtay István	—	—	Szabó Barna.	—	Tiszafüredi bíró	—	—	Bárczy Boldizsár.
Megyebiztos	—	—	Illés Ödön.	—	Vasas káplár	—	—	Rásky István.
Sugár Laczi (haramiák)	—	—	Ifj. Sándor Béla.	—	1-ső (—	—	Bihary Gusztáv.
Szegfü Bandi (haramiák)	—	—	Csizy Miklós.	—	2-ik (—	—	Dualszky János.
Egy haramia	—	—	Fáy Antal.	—	3-ik (vasas német	—	—	Láng Károly.
Hortobágyi csaplárosné	—	—	Csathó Anna.	—	4-ik (—	—	Lengyel Iván.
Zsuzsi csaplárosleány	—	—	Csathó Emilia.	—	5-ik (—	—	Illés Ödön.
Botos, számadó gulyás	—	—	Bihary Gusztáv.	—	Tóti Dorka	—	*	Lőrinczy Judith.
Egy bojtár	—	—	*	*	*			

Harmadik szakasz: „Budapest“ személyei:

Zajtay István	—	—	Szabó Barna.	—	Kecsei (—	—	Fáy Antal.
Sándor, fia	—	—	Czillinger K.	—	Schwarz (—	—	Legyel Iván.
Hopfen, serföző	—	—	Lovesányi Béla.	—	Kávés	—	—	Láng Károly.
Fáni, leánya	—	—	Csathó Emilia.	—	Színházi rendező	—	—	Bárczy Boldizsár.
Nina, szobaleánya	—	—	Csathó Anna.	—	Othello	—	—	Bihary Gusztáv.
Hermann, Fáni jegyese	—	—	Dualszky János.	—	Desdemona	—	—	Alexay Juliska.
Baczur Gazsi	—	—	Alexay István.	—	Tóti Dorka	—	—	Lőrinczy Judith.
Halmy, pesti ifju	—	—	Papp Dezső.	—	Sötétség királynője	—	*	*

Kezdeté esti 7 órakor. — Helyárak: Körszék 1 frt 50 kr. Zártszék 1 frt. Ülőhely 60 kr. Karzat 20 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A szini előadást táncmulatság követi. — Belépti-díj a táncmulatsághoz 1 forint. Jegyek előjegyezhetők Lenkey István urnál Jánosiban és Ginovszky Lajos állomás-főnök urnál Feleden. **A rendezőség.**

A tiszolczi kaszabolás.

Hajmeresztő vérengzésnek volt színhelye a tiszolczi városi vendéglő. A vérengzés hőse egy csendőr-őrsvezető, áldozata pedig nem kevesebb, mint hat polgárember, kiknek ketteje a kapott súlyos kardvágások következtében még most is nyomja az ágyat. Magáról a vérlázító eseményről — annak szereplőit szem előtt tartva — különböző variációk keringenek, miért is kívánatosnak tartottuk tudósítónkat a helyszínére kiküldeni, ki is az esetről a következőkben számol be:

A múlt hó 31-én, vasárnap este Tiszolczon, a városi vendéglő egyik termében egy asztal mellett mulatozott Vasvári Lajos, Tiszolczon állomásozó csendőr-őrsvezető több, a vasutnál alkalmazott egyén és mások társaságában, közöttük egy Sutyák nevezetű fiatal emberrel, a ki szebbnél-szebb magyar nótákkal mulattatta a jókedvű asztaltársaságot. A másik asztalnál pedig Daxner Iván takarékpénztári ellenőr és Manyicza Imre takarékpénztári pénztárnok söröztek, közbe-közbe maguk is beleénekelve a Sutyák és társai szép magyar nótáiba. Sőt később Manyicza Imre otthagya társát, Daxner Ivánt, maga is a másik asztalnál mulatozók közé húzódott, hol Vasvári csendőr-őrsvezető mellett foglalt helyet.

Időközben az óra mutatója elhaladván a tíz fölött — a mely idő tudniillik Tiszolcz városában a vendéglőkre nézve a záridő — Daxner Iván fizetett és távozott, miután előbb Manyiczát a vele való távozásra szólította fel. Nehány perczre rá azonban újra visszatért, hogy Manyiczát magával hívja. Ekkor történt a fentebb érintett hajmeresztő eset, melynek indító okáról s részleteiről a legauthikusabb források felkeresésével a következőket sikerült kipuhatolnom.

Magáról az összeszólalkozás tényéről maguk a sajnálatra méltó eset közvetlen szereplői sem tudtak egyöntetű felvilágosítást adni; lehet, hogy elfogultságból egyrészt, de másrészt azért sem, mert annak lefolyása feltehetően gyors volt s az azt követő jelenetek szörnyű volta a visszaemlékezést igen megnehezítette. Összevetve mégis a jelenlevők ide vonatkozó előadását, ezeket közölhetem:

Daxner Iván visszatérve — mint már említettem — Manyiczához lépett s azt a vele való távozásra szólította fel, miközben a zárórára vonatkozólag tett olyan megjegyzést, melyből Vasvári Lajos csendőr-őrsvezető magára nézve célzást vélt kiolvasni s e miatt feldühödve, Daxner Ivánnak nem épen a leghizelgőbb szavakat vágta a szemébe, mire ez a csendőrt arcul ütötte.

A csattanásra nyomban megvillant a csendőr kezében a kard, s még mielőtt a jelenlevők eszmélhettek volna, Daxner Iván jobb halántékán súlyosan megsebesülve a padlóra rogyott.

E pillanatban Manyicza Imre hátulról megragadta a csendőr két kezét s társaival egyetemben azon volt, hogy a csendőrt leteperjék s így ártalmatlanná tegyék.

Rövid, de kétségbeesett dulakodás után azonban a csendőr kiszabadította magát s egy újabb csapást mérve a feltápáskodó Daxner Ivánra, egy másikat Manyiczára s végül egy harmadikat azokra, kik még ez ideig nem menekültek el, oda hagyta a véres tett színhelyét, állítólag azért, hogy a menekülő és szintén súlyosan megsebesült Manyiczán még egyet vágasson.

A vérengzés színhelyén, melynek padozatát valóságos vértócsa borította, — nem maradt más, mint az öt sebből vérző Daxner Iván.

Teljes hat órát vett igénybe, míg az előhívott orvos Daxner Iván sebeit bevarrta és bekötözte úgy, hogy haza lehetett szállítani, hol még most is súlyos betegen fekszik Manyiczával egyetemben, ki fején kapott mintegy 15 cm. hosszú és 2 cm. mély vágást.

A jelenlevők közül kisebb-nagyobb mértékben megsebesültek még Csipka mézeskalácsos mester a kezén, Kohn Frigyes kereskedő az arcán, Ferencsik vasutas és a pinczérleány a kezükön.

Az eset két főfaktora, Daxner Iván és Vasvári Lajos csendőr-őrsvezetőt — különösen az összekoczanás indító oka felől megkérdezendő — felkerestem.

Daxner Iván határozottan állítja, hogy ő a zárórára s ezzel a csendőrré vonatkozólag egy szóval sem tett megjegyzést és csak miután ez atyját hozta elő a legsértőbb szavak kíséretében, jött olyan indulatba, hogy a csendőrt arcul ütötte.

Vasvári Lajos csendőr-őrsvezető ennek ellenében azt mondja, hogy Daxner Iván igen is ő rá czélozva mutatott az órára és mondotta Manyiczának: „Menjünk haza, 10 óra elmúlt és tudod, hogy ki van itten.” Csak erre rá elegyedett Daxnerrel szóváltásba, de atyját egy szóval sem említette.

A kihallgatást ez ügyben Edvy István csendőrhadnagy közreműködése mellett a városi előljáróság f. hó 3-án eszközölte.

Mártonfala községben két korcsmahelyiség 1893. január 1-től szabadkézből kiadó.

Értekezhetni Mártonfalán, Czikó János közbirtokossági elnöknel.

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

Rima-Szécsen

NÉGYESSY ÁRPÁD

vas-, fűszer- és rőfös üzletében

azonnal felvétetik.

Piaczi árak

Rimaszombatban aug. 6-án tartott hetivásáron.

Termények	Minőség-hect.-ben	Ár 100 kgmonkint
Buza	75—77	7.70
Buza	78—80	7.80
Feles	74	7.30
Rozs.	70—72	6.50
Árpa	60—62	5.00
"	62—66	5.50
Zab	39—41	5.50
"	41—44	5.80
Tengeri	74	4.30
Köles	—	5.00
Széna	—	2.00
Zsupszalma	—	1.70

Egy tanuló felvétetik

Fábry Károly ezelőtt Schlosser

K. Lajos vegyeskereskedésében

ROZSNYÓN.

TÖRLEZSTÉSES KÖLCSÖNT

földbirtokokra

a birtok igaz értékének háromnegyed részéig és nem adóalapon eszközünk 14 nap alatt a hitelesítetlen telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokív vétele után. Semmi előleges költés. Törlesztés 25 évtől 50 évig tetszés szerint. Csekély kamattal a tőke is letörlesztetik. A betáblázott adósságok az igazgatóság által egyenesen kifizettetnek, a többlet készpénzben lesz megküldve a birtokosnak. Minden megyében vannak tekintélyes nagy birtokosok, városok, községek, kiknek vegyes terheiket átváltoztatjuk egy olcsó és magas összegű törlesztéses kölcsönbe. A birtok becslésére most legalkalmasabb az idő, egy magas összegű és előnyös törlesztéses kölcsön biztos elérésére legkedvezőbb az alkalom, melyet elmulasztani pótolhatlan kár lenne. További felvilágosításokat készséggel és díjmentesen nyújt az okmányok beérkezése és a konkrét eset megemlítése után a budapesti hatóságilag engedélyezett

INGATLAN- ÉS JELZÁLOG-FORGALMI-INTÉZET
Budapest, vaczi-körut 39.

ÜZLETHELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy folyó június hó 15-étől

ó r á s - ű z l e t e m e t

Kossuth-utca 20. szám alatti házba helyeztem át.

Midőn ez alkalommal a mélyen tisztelt közönség becses pártfogását kikérem, egyttal tudomására hozom azt is, miszerint nálam mindenféle

arany, ezüst férfi és női órák, továbbá inga-, iroda-, utazó- és ébresztő-órák,

ugyszintén **fali keretes, porcellán- és konyha-órák**

nagy választékban, a legmérsékeltőbb árak mellett kapkátok.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Uj órák vásárlásánál két évi, javításoknál egy évi jótállást vállalok.

A mélyen tisztelt közönség szives jóakarátát kérve, vagyok kiváló tisztelettel Rimaszombat, 1892. június hó.

CHÁSZÁR ANDOR,
ó r á s.

Árverési hirdményi kivonat.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fried Benjamin likéri lakos végrehajthatónak Tokár Mihály czakói lakos végrehajtást szenvedő elleni 56 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a kir. járásbíró) területén lévő Czakó községben fekvő, a czakói 91. sz. tjkvben A 1-20., A II. 1. 2. sorszám alatt foglalt ingatlanokra és Tokár Mihályt illető $\frac{3}{8}$ -ad rész a czakói 91. sz. tjkvben foglalt urb. erdő- s legelőből B: 123. alatti Tokár Mihály illetőségére az árverést 472 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi október hó 4-dik napján délelőtti 10 órakor Czakó községben a bíró házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 47 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át- szolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi május hó 17. napján. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Vozáry, kir. trvszéki bíró.

ÓRIÁSI RAKTÁR.**REISZ JÓZSEF**

DIVATÁRU ÜZLETE RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint tekintettel az előhaladott időnyre, a raktáron levő

divatcikket,
gyapju- és vászonárúkat,

legujabb ruhaszöveteket, mosó kartonokat
tricot derekakát, Jäger férfi és gyermek fehéreneműt, turista inget, övet,
BLOUZOKAT, FÉRFI- ÉS GYERMEK-KALAPOKAT
minden színben és alakban

diszített és diszítetlen női- és leány-kalapokat, stb. stb.

jóval gyári áron alól

bocsátom t. vevőim rendelkezésére.

Teljes tisztelettel REISZ JÓZSEF.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK.

KÉSZ NŐI DEREKAK.

FEHÉRNEMŰEK.

LÖFKOVICS LIPÓT

női és férfi divatárak nagy rakaárában az alantjegyzett saison-czikkek bámulatos olcsón — gyári áron alól — adatnak el.

! FÜRDŐIDÉNYRE !

NŐI FÜRDŐKÖPENYEK.

NŐI FÜRDŐKALAPOK ÉS SAPKÁK.

NŐI FÜRDŐÖLTÖNYÖK.

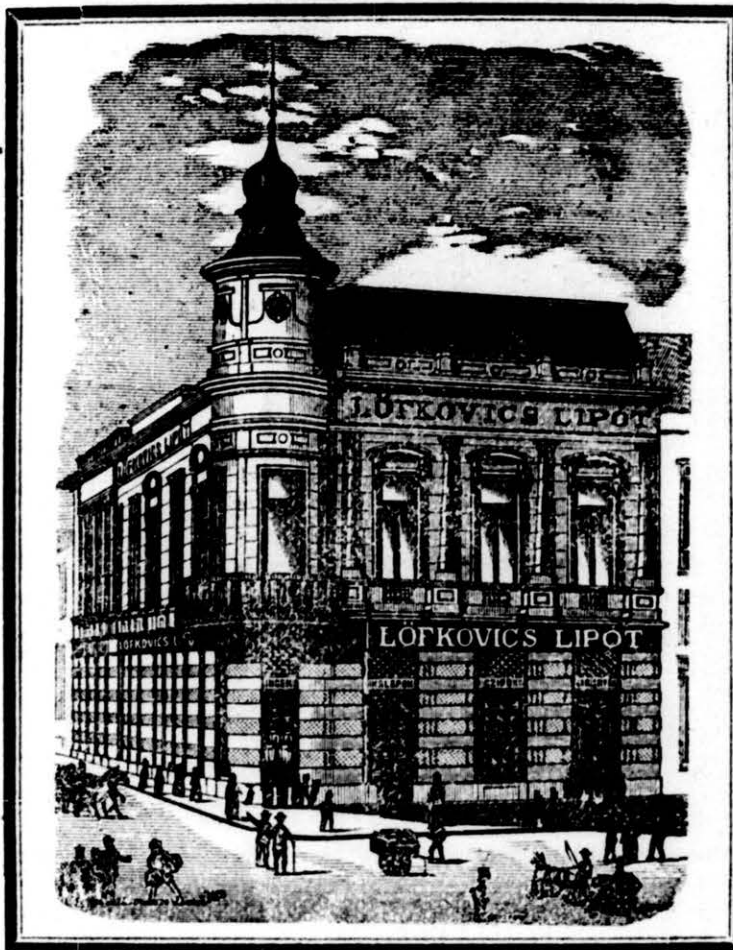
NŐI NAPERNYŐK

bámulatos olcsó áron.

MASIROZÓ KEZTYÜK.

NŐI KALAPOK.

NŐI DEREKAK.

Férfi, női s gyermek

TURISTA-INGEK.

RÖVID ÁRÚK.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEK-ÖVEK.

FÉRFI NAPERNYŐK.

**Selymek, pamu-
tok, czérnák,**

TÚHIMZÓ

KÉSZÜLÉKEK.

Férfi ingekben roppant nagy raktár, legjobb kivitelben és legolcsóbb áruk.

minden anyagból roppant nagy választékban, csipkék, szallagok, fátyolok, zsebkendők, minden színben és minőségben.

LEÁNY- ÉS GYERMEK-KÖPENYEK

ÓRIÁSI NAGY RAKTÁR ÉS BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAK.

FIU-, LEÁNY- ÉS GYERMEK-RUHÁK ÉS KÖTÉNYEK.

NŐI ÉS LEÁNYKABÁTOK. * NŐI FEHÉRNEMŰEK.

Mindezen elősorolt és még száz más cikket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

Lőfkovics Lipót.